

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ser[m]ones de septe[m] viciis criminalib[us]
eoru[m]q[ue] remediis magistri Pauli Wan theosophi et
co[n]cionatoris Patauiensis eximii**

Wann, Paul

[Augsburg], 1517

VD16 W 1186

De iniq[ui]tatib[us] [et] prauitate q[ui]b[us] vsurarij no[n]ce[n]t sibijp[...]is.
Sermo. CXXVI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30065

Sed mala spiritualia, etia mala corporalia. de quibus
precedenti finis. Non opqr plenius dicitur est.

CSecda iniqitas est cancer inquit: qlibet nang
tpe qlibet die qlibet hora qlibet puncto acq
momento pauper subam feni usurarij rodit.
Et qd mirabilis est cuncta illi bona dentes hinc
vident. Num cuncta ei dentes habent. Sicut fru
mēta illi: qd ut ab hoīis comedat a dño faciū
est dentes hinc. Et cetera illi bona tles hinc den
tes: q comedunt egenoz domos vineas vestes
et cetera illo bona sumunt. Imo qd mirabilis
est comedunt pauperes christianos carnes et ossa.
Proinde solet a quibusdam paupibz lamētabilis di
cere: heu me qd habeo ab usurario. xl. vel. l. flor.
muro: qd mihi reuin rodit ossa et me punire
die et nocte. Jo i psalma cal paupis Job. xxx. ca.

Explu
Qui me coedit non dormitur. De hac deuonatiōne
Lesari fuit exim. Quidā dōsus pecunia qd
dā circa cellararii quādā ordī cisterciē. quādā
ille siq̄a in loco tuto iuxta pecunia monasterij dō
sui: postea cū usurarij dōpōtū repecez: celle
rarij arcā reserat nec illa nec suā iuuenit. Qui
cū vidissim arcē seras iactas et sigillū saccorū
nā: ita qd nulla de furto est suspicio: cogit qd
pecunia usurarij duorasset pecunia monasterij. Jo
merito usuraria a quibusdam nūcupat moritura. qd
reuin mordēdo p̄sūtū subaz egenoz. Et id n̄ ē
m̄t̄ si moriendo usurarij p̄cēt ad ifernū cīt̄
qd cēt̄ pēt̄oz. qd reuin die et nocte currūt ad i
fernū: dū i qlibz momento dñi. puocat ad iracū
diā: fm illō Esa. lxx. Populū. s. usurarioz ad
iracūdā me puocat an faciē meā sp. **T**ertia

Uslura ē iniqitas: qd usura ē morbi stagioz. Graue qd
morbi cō pe pīculū repūtū cū leproz diutēz pūsari. Sz i/
stagiosus coparalit pīclosus ē cū usurarij usuriōz ha
bere: aut qd̄ ab eis acceptare: cū illō corpaleb
ho spūiale pīculū sit. Usū Hiero. ait. Lauēdū ē
nob̄ maxic ne ab his accipiam mūera qd̄ no
num̄ viuere d̄ lachrymis pauper. ne dicat no
bis: si videbas fureurrebas cū illo. De h̄ exim
legit i vita bri Fulci: qd̄ cū mortuū ēst statū dia
bolū obice ei qd̄ vestē a qdā usurario acceptisse
p qd̄ agelū m̄dir. Silere vos demōes: qd̄ occulta
sūt dī iudicia. qd̄ dū cū spāt pīnia / comīca hōz
dina misēdia. tūc diabolū b. Forse tāgrauitē p
cūllie ut postmodū vice restituerū sp̄ pīcūdōis
signū retineret. Et hāc pīcūdōis pīmitēre deo p
redēpēde illō vestē recipit. sicq̄ vice restituerū
arrā vitā i mag pīnia duxit. et aliq̄ne tpe supy
uuēs i hōis opibz laudabili vitā finiuit. sic la
ti⁹ ei⁹ vitā describit Beda. Et h̄ ei⁹ festū pīra
dicāt̄ festū Michael. Sic ḡ pīz quō usura est
morbi stagiosus. ille morbi heu multos infec
t̄ hōde inficit. qd̄ in suis tractibz habēt pallia
tōs usuras: imo sepe nō verēd̄ dicere dum alii
cū muruum dederunt sub spe propinuarum
vel alienius lucri. Ego poruīscim cum pecun
ia mea tantum vel tanteum lucrotus fuisse.
Ego tanto tempore carui pecunia mea zē. Uli
deane illi qui muruāt super castis villis
pratis agris / dominibus / horis / piscinis zē.

Et sineerūt qd pecunia eis n̄ restituīt: fructus
ut eis locaraz i pīgn̄ recipiūt. verissimi ut quis
usurarij s̄t. qd̄ heu n̄ modicē numerū. Ois hō illū
boruit. oia bona sua bona diaboli dīccēbat. Si
qd̄ domū ei⁹ aspīciebat / agrū / pītū zē. dīcte. Et
ce dom⁹ diaboli v̄l pīzātū diaboli zē. Nē pīdo
lorēles ab hoīis honorant̄: oīs ill̄ asturgūt. p̄t
ponit̄ alijs i officijs: extimant̄ i pītījs: comici
ua maḡ sociant̄ i placēs: copulat̄ i quigys cū
nobilis pēt̄. Et qd̄ exērabili⁹ eī: restituē
tes neḡ restituē volētes / cemiterij / i ecclījs
et ceteris locis sacris sepulchri. **Q**uartā iniqitas
ē illaqt̄o / pditio inuērabilitū aīaz. Diversis
nāq̄ cauf̄: rōmīz / mōis inuērabilis ante ex
bae usuraria labē illaqt̄ atq̄ pīclitāt̄. Et qd̄
dolēdū ē paucissimi d̄ b aduertit. Inīt̄ hos aīaz
inuērari pīt̄ plīmi ablegat̄ia cū s̄b̄vīt̄: mu
rū recipiētes: ut notarij qd̄ usurarij scīt̄ pīfīt̄ aīaz pē
ist̄a. Testes qd̄z et ceteri i bīmōi mediatorēs soīj̄ dīctio
usurarioz atq̄ factores illoz fuit̄ pīcuratores
ad usurā iudicētes: adiūcat̄ pīcīnāces: pīben
tes elībō pīt̄ exēcēt̄ fēt̄: sic pīt̄ / capitā
ne / recōres / pīt̄ules / iudicēs / pīt̄iliarij / pīfīt̄ōz
usurarij statuta pīfīt̄ētes. Et maxic pīcīpes et
oīs ad usurās auxiliū / s̄b̄līu / patrocīnū v̄l q
lēcīgys cām v̄l occīsōdēt̄ dāces. His qd̄ pīt̄ē
ri pīt̄ vītī ecclīz cū vaccis et qd̄ locat̄ s̄b
usurā. Itē recōres hospitaliū atq̄ spūaliū dos
mōz gubnatores: usurarioz berēdes / n̄ fītītē
tes: usurā illoz excūrozes inīt̄ / pīcīpes atq̄
dīt̄: sudōz v̄l chīāo / usurās sustinētes. usurā
rioz filij / filie / pīsanguīt̄: imo generi d̄ usurā
dores v̄rōz suāp pīcīpētes. Idēdū ill̄ qd̄ usurarij
locāt̄ v̄l vēdūt̄ aut mutuā pīcūdōas ut meli⁹ us
uras exēcēre valeat̄. Insup n̄ s̄t̄ imunes plati t
curat̄ qd̄ usura ad morē pīmitēt̄ usurarioz hec
impia cumulare lucra. Lōfēt̄ores qd̄ pīt̄ura in
vita v̄lī morte usurarioz et ceteros sup̄ notatōs
eis coopantes absoluētes: seu ut verī dīcēt̄
cīpīt̄ēs usurarioz māfestos pēt̄ētes. cīt̄nos
iūste d̄ fenore accīpētes: et qd̄lēt̄ēs ad n̄ s̄t̄
faciēdū d̄ usura occīsōdēt̄ pīt̄ētes. Ecce h̄ oīs
m̄t̄iplices iūrūt̄laq̄os pditioz. De his cī aīt̄
ap̄ls ad Rom. i. qd̄ n̄ solū dignūt̄ s̄t̄ morte qd̄ ea
faciēt̄ Sz et qd̄ faciēt̄bō pīt̄ēt̄. A qd̄ oībō nos
dīs nōster Iēsus chīāus imunes faciat et pīt̄ēt̄
vei⁹ qd̄ būdīcēt̄ in scīlā Amē

De iniqitaribz et pīauitace qd̄
usurarij nōcēt̄ s̄b̄nīpīs

Sermo. CXXVI.

Hesaurizat et i grāt
cū cō
gregabit ea. ps. xxvij. **I**n pīcē ser.
audīt̄ duodeci mala sīue iniqitas
qd̄ usurarij offēdūt̄ pīt̄os suos s̄b̄ triplēt̄ qd̄
nario distincēas. Et qd̄ pīt̄us hō non solū of
fendit̄ dīcūt̄ sīt̄ supra dīcūt̄ est sermōne. cxvij
neq̄ solū pīt̄im sīt̄e audīt̄i ser. sermōne pīcedēt̄:
sed etiā scīpīm m̄t̄iplēt̄. Jo ip̄nū ser. dīcēt̄ us

Depravitate vture

B do iniquitates sine mala q̄b̄ vslurari⁹ nosz sibi⁹
ip̄t; q̄r̄ thesauri. ⁊ īḡ cui cōgre. ea. iux̄ thea Pro-
gra Ave ma. ¶ Thesaūrizar īgrat cui ⁊ greg.
¶ In v̄bis theaſt ondīt ouari ⁊ ea. vbi⁹ ſ.
vſurari ſplex adiō pncipal. Pria e inſatiaſibl
cupideas; q̄r̄ theſaurizat. Scda ē culpabil' ceſ-
citas; q̄r̄ īgrat. Tertia est miſabil' iſficitas; q̄r̄
cui ⁊ gregabit ea. Prm̄ prieſt ad cupiditatē af-
fect⁹. Scd̄z ad cecitatem iſellect⁹. Tertiū ad poſ-
ſibilitatē ſeu factatē effect⁹. Et iſep̄ (q̄b̄ pōt eē
alio thea) p̄. xlviij. L Reliquēt alieſis | Ecce ter-
tiū | diuini. ſuas | Ecce p̄m. | Et ſepleraeox do-
milloz ī crnū. | ecce ſcdm. v̄z ifra. Ad hec tria
mito mō diſpōit vſura: q̄p totū hoīes et vita
eī deputat: n̄ tñ h̄ deuſz ⁊ h̄ prim: ve p̄z ī duo
b̄ ſer. pcedētib⁹. itmo ēt ſepl̄ ſtupēda maliciā
z puitate gñat p̄ ope maiſta. Et fz vſura p̄t
ſic dſcribi. vſura ētrenoꝝ. iſetiguiſil ſic ⁊ cecit-
tas mēſ. fuit⁹ miſerada / aguſtia cordi / oppro-
brii vice illaq̄ar̄ diabolii / certitudi dñanatōis
iſpētēs malū ⁊ horribilitas dñanatōis. In q̄d
ſcp̄tō nouē puitates vſure: ſb tripliſt̄ enario ī
b̄ ſer. ondēnt. p̄me eras ſe male. ſcd̄ ſe peiores.
etie bō pessime. Prio ꝑ ſt̄ tres puitates vſure:
q̄b̄ vſurari ſeip̄ deputat ⁊ ſib̄ p̄i nosz q̄ v̄tqz
ſatiaſibl fenerator; dū venenosā pecunia inſa-
tiabiliſt bibit ſemetiōz ſcōſiderate occidit. Se-
pe q̄qz ſtingit ve dr Ecce. iij. Un⁹ Ŋ ŋ ſcdm ſi-
bz; n̄ ſiliu; n̄ ſem̄z in laborare n̄ cefſat: nec ſc-
ſatiant ocl̄ eī diuiriſt̄; ne re cogitat di. cui la-
boroz ⁊ frando aiam meā bōis. ¶ Tertio rōne
ſimili. Un̄ fz Brist. i. Poli. Finiſ vſurari ē au-
gmetatio pecunie appetit⁹ ŋ ſt̄ ſci. fz eu vbi ſ.
E infinite. Et hic ē ſic ip̄e ait: q̄ pecunie amarores
teat ſuā ſciom̄ iduſtria ŋ potentiā ordinat̄ ad
pecunie lucz. Preſerónal̄ ſia ad imágine ſi ſa-
ctu ſcraut̄ ſib̄ occupari p̄t repleri ŋ om̄ino
ni p̄t; q̄r̄ capaz ſi q̄cqd̄ do min⁹ ē impleri n̄ valz
in ſup̄ ſuā corp̄ ſp̄uāli loco ſt̄teri poſſible eſt
N̄ ſic ſapta n̄ pōt ip̄lerit arca; ſic nee pecunia p̄t
impleri aia. Un̄ Beſ. N̄o pl̄ ſatiaſibl coz hoīes
auro q̄b̄ corp̄ ſaura. Hec iſḡ iſelliſḡ ſglōſa v̄
go maria ſubilado Luc. i. dr. Elſurites ipleuit
bois. ſ. c̄m̄isr̄ diuices. ſ. p̄ affectu dimiſi ina-
ſure. Jl Ecce v. dr. Aquar̄ Ŋ implebit pecunia.
Jlliſb̄m̄ ſcm̄. Quidā cū ſpoliſſz cufura ar-
ca ip̄leret Ŋ deide ab vſura cefſare: cepit parce vi-
uere Ŋ ad arce ipleitionē m̄ltriplici ſeniori labore
re: cū q̄b̄ nōdū arca ip̄leſſer; timēs diabol⁹ ne ar-
ca ip̄leret amitteret cū ralit̄ eī guttur ſtrinxit q̄b̄
nibl poruit deglitire. deniqz allaſ varijs ſuā ſc̄-
cepit eger clamare dicens. Cruciōz cruciōz et
mōrōz fami: fz q̄z a diabolo ſtrāgulor̄ mādu-

B **P**rius q̄ seruit mīlērātū
Seruit vslurē
Vlure **P**utreas t̄c̄r̄ sit̄, ḡnāt ei vslura auaricie q̄ s̄f̄fectū ar̄
dōz̄r̄ iſat̄iblē sit̄. Et b̄ triplici r̄oe. Prio rōne
d̄siderij. Nā q̄nto pl̄ vslurari⁹bz̄ tanco pl̄ s̄f̄lia
p̄cupisit. Un̄ Proū. xx. Ignis nūq̄ de suffic̄
ignis et̄ n̄ cr̄tiguit ex a p̄positiōe lignor̄ siccōz̄
h̄ augeſ̄. vñ h̄. L̄ r̄escit amor numi q̄nto ip̄a pe
cunia crescit. R̄o b̄uī? q̄ pecūnia ibi n̄ ponit̄
vbi sit̄ auarici. Un̄ sic vñt̄ iſ dolio n̄ sedat cor̄/
pale sit̄; sic pecūnia iſ bursa v̄l̄ iſ area sit̄ mēſ̄ se/
dare n̄ pt̄. q̄nto ei maḡ bec̄ xcupia crescit; r̄aro
mīn̄ et̄ bz̄ q̄d ei suffic̄re possit. Tal̄ q̄s insuf̄
ficiēta rez maioreſ̄ esurier̄ amorē r̄ez xp̄alui gi
gnt̄. Et q̄ seq̄ māf̄seſ̄; q̄ auaricie cupideas
filiſ̄ bz̄ diuit̄ vslurari⁹ iſ sumo egenū fac̄. Et iō hydro
dropico pico assilat̄; q̄ q̄nto ampli⁹b̄bie; t̄ato ampli⁹ si
tit̄. sic vslurari⁹ cupid̄; q̄nto pl̄ lucrari; t̄ato om
pl̄ lucrari d̄siderat. Un̄ B̄c̄. Buar⁹ trena c̄su
rit̄ v̄l̄ mēdīc̄; fidel̄ v̄l̄ mēdīc̄ v̄ deſ̄. **G** Sc̄o
rōne mōt̄; q̄nto ei mod⁹ augēdi pecūnia ē fac̄
lior̄; certior̄ ar̄ez securior̄; z lux̄ mai⁹; tanto in
bianti ad icremētū illi⁹f̄ die de cebilior̄ ac suau
tior̄; nūt̄ a t̄li excessu mēt̄is tr̄ue b̄oh c̄b̄ieſ̄;
bz̄ mod⁹ ip̄e augēdi pecūnia p̄ vsluras p̄ certeris
bz̄ pdictas q̄rt̄or̄ z d̄t̄ioſ̄; q̄ facilitor̄ z
securior̄. ac p̄ vñto lucru ei⁹ ē mai⁹. p̄p̄ea ad af
fēz succedēdū ad cupidinē efficacissime op̄at̄.
Hic Eēc̄. l. iiij. dr. Insatiabil̄ oculi. i. p̄e inīq
Buar⁹ r̄at̄; n̄ sat̄ibl̄ dōc̄ consumet iſtūc̄ia or̄efaci⁹
filiſ̄ lan̄ ens aiani ſuā. Tal̄ q̄d̄ langusuge affilari p̄c
guſſuge q̄mēb̄o enīmido deſerabiliſ̄ applicata ſagū/
ne inſeretur iſat̄ibl̄ ſugie. Et dū iſ firmū mēbrū
a purdie ſanat ſibȳpi nece ſugēdo p̄curat̄. sic

Hunc peribunt. In sapientia quae est quae futura non intelligit neque credit: sicut et hoc quod negligit illa sciendi re, utrumque hoc usurari habet, propterea tales sunt peribunt: quod corpe et anima morientur et damnabuntur.

Secunda cecitas est de clericis: quod relinquit alios diuinias suas: nec secum asportabunt casas: cestet secundum Job q. xviii. ait. Dives cum dormierit nihil secum auferat: aperte oculos suos. s. q. an per fidelitatem tenebat clausos: sed nibil iuenerit. Nec mirum: quod totum thesaurum suum in era reliquum vnde inimicis recessit. Sepe erat in latratis: ringere solet: quod alienis relinquit diuinias suas. **V**nde Eccl. vi. Est aliud malum quod vidi sub sole: et quoddem frequens apud homines: vir cuius dedit diuinias. s. promissuas: et subam et honorem: et nibil deest amorem ei ex oboe quod desiderat: nescire tribuit ei praeterea deo ve comedat. domina erat avaricia huius phibet: sed hoc extraneo vorabat illud. Insuper flangue punitus qui sepius alieni tales sunt: quod usurari: morem delitatur et expectat ut habeat illius bona: quod et dominus Mat. x. c. insinuat volentes: ait. Inimici hominis domestici ei. Et hec inimici illi: si tecum sepe contingerit: quod filii et ceteri punitus ne usurari: restituunt aliena: malitia aut violencia impedit: sciri et timore: aut cauteles debitas fieri: vel si testa metra non ipeditur: si testata non exequitur: vel etiam incestata male quisca quod scire potest non restituunt. si de pluto patere potest ad sensus: et ego ipse plurimes experritus sum a nobilitate et ceteris epibus incisus. Quod quod de iusto dei iudicio pertinet illi ut non possint cui voluntate: quod cum poterant noluerunt. **T**ertia cecitas est habitacionis: quod quasi opinari tales videntur: quod in se pulchris suis bicare debeantur. Et iuste faciunt eorum ea et locis sacrae collocant illa. Et de his habent punitus. Et sepulchra coepit domum illos in eum. De tali autem dicitur in Esa. xxii. c. Quid tu habes in ecclesia autem quod habes: quod excidisti eis in sepulchro: excidi sti ex celso memoriam diligenter ipse tabernacula eis in eis: ecce dominus asportari et facies: sic asportat gallus gallinacum. **T**ertia punitas usuraria est finitima misericordia. Usurari enim sunt diuini: est. quod manifeste declarat punitus. dicitur. Dormierunt solum in nubibus et nibil inueniunt oculi viri diuini: in manibus suis. O domine quid regnus est quoniam diuini sunt viri: non aut enim viri sunt diuini: sed his ordinis non pertinet avaricia et usura: ut viri sint diuini rursum non eouerto. Pro quod non adiutorum: quod triplices sunt diuini officii sub domino diuini: usurariuntur. Primum est officium custodiendi. Secundum est formandi. Tercium est desiderio auctoritatis opis: deditus est usurari. Primus per idem deinceps ad numeros multiplicandum. Secundum ad eos qui uanduuntur. Tertius ad eum illis formandum. **P**rimus ergo illius punitus officium est obedientia. Tercio namque ardenti desiderio auctoritatis opis: deditus est usurari. Subiectio cordis: oritur opis: deditus est usurari. obediens numeri: marie ad ipsum multiplicandum quod ad punitus illius cogitat ipsa et inquit. I corde eius frequentem et studiostem cogitatorem patre ad desiderium: et cum encedum auctoritatis fallendum fabricat et cauillari desiderio: silariorum: calliditatem: punitates duplicitatem: punitos: et silia ad iustitiam illius multiplicat.

imo et meditacio: punita: sophistica etba: frangit punita et sic de aliis: abstinet et punitum et pecuniam et dilectionem eis et vestibus preciosis: a solaciis: a quiete et a sono et cetero. Insuper ad speratum ei exponit se laboribus et criminis: et in tribus: punitus ex genitivo: punitus ex nominativo: punitus ex solitudine: punitus ex mortuis et siti: et ieiuniis multis: i frigore et nuditate: et calore et estu: et mortibus frequentibus: ut huiusmodi. **L**orem. Et quod mirabiliter est: cogit p. obediencia cum numeris dare eam suam maius demotio: quod et ipse perficit letat. ut punitus ibi illud Eccl. vi. pecuniam obedire unitam oiam. s. q. avaro usurariatio ait se oiam. s. cogitatores locutorum et operarios. **S**ecunda punita officium est custodiendi. s. q. iam male acquisita sit. Unde glo. super illud Lu. xvij. Non potest domini fui. et mamonam ait. Servite diuini: quod custodit ut fuit. sed quod fuit in iugis excusis distributur de domino. In hoc est manifestissimum signum quod usurari ait avarum non sit diuini: dominus ne possessorum est etiammodo custos. quod ei non potest facere quoddam videtur: est bonum quod iudicatur et facietur. unde Beatus. s. L. ann. ait. Quere a quis eorum qui lucis et palibus in huius etiamibili corda: quod sentiat de illis quod sua videntur et paupib. erogantes regem celorum: per trema suba mercatis: sapiens ne agat: Rendebit punitus dubio: sapiens. que iterum cur quod approbat non facere possumus ignoramus: quod punito avaricia non permittit. Non est gaudi usurari dominus pecunias et reges suorum: quod bene videamus nisi forte eo modo loquendis: quod quod dominus est copedum quod expediret: tunc quod portat dominus quod fuit ante eum. Et dum quodammodo videtur custodire eos custos: dist ab eis. Sic ne punitus usurari non quoniam dum ipsos dearios custodire videtur: mamonam iussu in custodia retinet ab eis: demum in punito morte tradendam in manus domino. **T**ertiū punita officium est et formandum. Marsupio suo: siue i. p. pis siue i. aduersis. Hic Beatus super L. ann. avaro loquens ait. Et formans: hunc se tu et tu et tu domini sue dum quod ille necessario consenserit illi gaudet: doleret dolentem tu quod cresceret marsupio tuo cresceret: pariter ait: et decreaseret pariter cresceret. Nam cum haberet tristitia cum illud exinxerit: et soluerit: leticerat: aut certe istarum superbia cum illud. **N**unc circa sedem. (Ibidem. h. d. prima p. ser. p. ser. s. alterum punitas usuraria: quod deinceps est punita: sicut punitus usurari quod punitores tres. p. me)

Angustia cordis vice Opprobrii vice

Illa quatuor diabolus

Prima punita est angustia cordis. in mira ei. an. Avarus gaudiatur viuit cor usurari: cupiditer et avarus: ut dicte siue usurae possit illud. Dom. xiiij. Angustie mibi se vnde: rarius habet. q. Pro quod non adiutorum: quod avarus aut usurari expedit triplices: triplicem angustiam dolorosam circa diuini etales angustias. **P**rima casus auctoritatis. sedem expedito. etiam eas amantem. **P**rima est angustia expedita avarus aut usurari: et diuini auctoritatis auctoritatis. non nocere et die quod regere potest. Seruus quidam annus quod dormitio suis mat pergit renidere denarios suos: illos nubes rat et renidetur: spectat et reperlat et tanquam pictus ratus a die sue medelam cordis suo ipmitem: apud semper cogitans quod facere velit quod possit cum illis se eis

De prauitate vture

sernare: q̄tū adhuc bis velit addere. Et p̄ certo
q̄ occulte videret gest⁹/audiret vba/ r̄ intellige-
re cordis sui secreta. B̄ ē q̄ p̄sideraret gestus v-
ba r̄ modos varios; intelligereq; cogitationes
cordis sui; q̄s circa pecunia sol⁹/ i secretō fuit
neq̄q; a risu ztinerē valerz; deniq; locat p̄z
cunq; i loco cuto cito eūtē domū; scrutat minia
rimaſ cūca: r̄ fere nihil de cora suppellecīt do-
m⁹ ſue ixamiaſ r̄ indiſcuſ ſuſ relinqt. r̄dē dor-
mitū tr̄ ſt̄iens; parco ſono illo q̄ dormie; ſonat
q̄d ſcupiſci r̄f̄t̄. nūc apparet ei ſe reperire
thesauſ magnū. n̄c magi; ei fuſſe ſublatū ſue
ablatū. Ex illo iſtudat; ieraſ t̄ dormiēdo exul⁹
rādo rideſ. Ex alio eriftat; lamēat; lachrymat;
plorat; clamat; dolce; coquerit; fuſpirat. r̄ vix
absq; ſiſi ſonio tr̄ ſt̄is ſomnū; q̄ ligua exp̄m̄re
poſſet q̄nta mēſticia obv̄it cum cuigilado de
fraudatū ſe reperiſte de theſauro ſuci ſono tam
erit repor; Proide ztigit ei ſic ſa. xxi. ſep̄t̄
ē. Sié ſomat eſtūtis ſomnū ſe comedet; cū ſe ſuerit ex
pergeſact⁹ vacua ēaia ei⁹. Et ſic ſonat ſt̄iens
r̄ bibit p̄q̄ ſuerit expegeſact⁹ loſſus adhuc
ſiet r̄ aia ei⁹ vacua ēaie. I. ztinge hiſ auariſ.
Quis ēt exp̄m̄re poſſet leticiā cordis ei⁹ cū eōz
pic expegeſact⁹. n̄ ēt rex q̄ ablat⁹ fuſſiſ ei the-
ſour⁹ quēadmodū ſonat uerapaulo an̄. De die
et morie q̄tēbz Nā ſumō mādū domū egredi-
ens plateaz; r̄ loca publica viſitat anio inq̄ero
eircuit r̄ q̄rit q̄duoce aia ei⁹. r̄eāq; leo egrel-
lus de antro n̄ reuerit domū dōce apprehēſa
pda eſcā caul⁹. i. natis ſuis ferat. Sicur reſtat
Ezech. xxij. Ztogiſ ſapiēsq; pda deuora;
vit mālū paupis. ¶ Sedam anguſtia auar⁹ ſi
tie vſurari⁹ exp̄iſ i diuitias exp̄edēdo. Tāta ei
mifia ſtrigit; q̄ q̄nīcūq; de ſua ſubſtācia vniū
denariū diminiui ceruit; oclm ſibi exciditſe vel
eruisse videt; r̄ ex B̄ cora familiā ſuā i amarit
dineſtēſ. Subtilissime ei ſiſcurit ſ numeras
expēſas paſis r̄ viniſ carnī ouoz; cauliū q̄tū
cūq; rex minutaz ſingie ſimiliū expēſaz ar-
tillimū. Et ſi q̄d vlera i domo diminiui ſe ripit.
defraudatū ſe dt̄. arguit familiā ſurto; de gu-
loſitate r̄ ebrietate attēdit i mēla comedētes et
bibētoſ; numerat oēs comedētū boſos; r̄ bibē-
tiū baſt⁹ r̄ itez ſt̄iue amaritūdieviz r̄ turba-
tur. Sepe coq̄rit dices. In domo hac ni ſe niſi
lupi vozaſ; ſures r̄ laſtōes. Et aliquā lamēat-
bilit̄ dr̄. Ulos roderis mihi oſſa mea. Et ſic ex p̄
prijs vbiſ teſtioniū reddit q̄ ipē ſp̄ eōm̄ ſeru-
lū mense ſue. Ex biſ ſiſlibus clareſcere pōt;
q̄ necepi i p̄pā domo aliq̄ tpe pacēbz. nec fa-
milia ſua cu oſſe r̄terriuere valer. r̄ ſi verificat̄
n̄ ſe q̄d de calib⁹ Eſa. xlvi. ſep̄t̄ ē. Non ē p̄ ſar imp̄ijs
dr̄ dōs. Et Prouer. xv. cōrubar domū ſuā q̄ ſe-
rifſ ſeaf auaritia. Et ido calſilis est cani; q̄ paleas
ſuas ſupq̄ ſuſ cubat r̄ dormit. nec illas comedit;
ne illas asporare p̄mitit. Imo ſi q̄s eas vbl̄
let inde asporare; r̄ſtire; lacrare n̄ ceſſat r̄ q̄nī-
q; mordere. Sic cal̄ miserabil̄ bō noſ ſe utiſ diu-
nit̄ ſuſ q̄b no ſine lacrare r̄ canino moſa-
vā ſuſ ſuſtēſ. vñ etiā i b̄ ſuſtēſ q̄d Eſcō. v. dr̄

Qui amat diuicias fructū n̄ capie ex eis.

Tertia angustia ral' experit diuitias amittendo; q's exprimeret valer q'ro dolore torqat/ q'sta amaritudine cruciat q'coq' merore officiat; qn' aliqd de suba sua casu amittit & fraudat. **H**ic Ecce, v. vbi s. dñ. Est z alia infirmitas pessima quā vidi sub sole. Diuitie z seruare i molli dñi sui, perenni ei i afflictionē pessima. **A**dmiranda ē i b' sapia saluatoris q' cernēs q' cupiditas via duccere ad hospitium infernale si cā dimitteret plenā pulcrā & grata; fecit sic agricultor prudens; q' via per quā nemine vulnerari possit p'cedat ac palis in frā z fireis applicat pungentib' spinis illa obstruit atq' munit; sic nepe sapia dei i itineri dūtior, posuit angustias mltas i eas; ad q'redo sollicitudines & timores i eas amittere. vt sic salte impeditur hoies p' rale via turmati currere ad infernum. **P**ropreca Osee, q' ad eū q' epales diuitias t' amixt' expiscat log' dñs di. **S**crip'via tuā spemis, t' angustias sup'piter ne sis tua p'ciet. **E**

Hec vira pueris est opprobrii vice tota nepe vnu
rarum vira opprobriis plena est. Pro q̄ notan. q̄ int̄ Opprobrii
alia tria se opprobria vice cōsiderant. vice inertia mali brui vice
cōsideratione et infamia. Prim⁹ opprobriū vice cōsideratione. triplice.
Un⁹ p̄ vñrā collit sibi vñrā op̄ficiare cōsiderationem de
biti mōti opandi sibi salubria et lito lucra. ita
ut efficiat desidiosus arrebatos et cōsiderationes; q̄ ad
h̄ necessitatem ipsa vñrā hoīz ad indebitos mo-
dos literādi s̄ legē quā dedit dñs Gen. iii. In
sudore vñrā tu vesceri pāc tuo. Et cōsideratione sic
n̄ se i labore hoīz ita n̄ flagellans cū hoībo h̄c i
vita; s̄ p̄ morem cū demōib⁹ sp̄ flagellādi sūt.

Sicut opprobriū vite ei⁹ est malitia q̄ secf
ex p̄dēa inertia. Nā sic dī Eccl. xxvij. Multa
maliciā docuit ociositas. i. iners vita. B̄d rāta
ei⁹ maliciā scelēstā tal⁹ avaricia homiç ducit: q̄

aniam suā p̄ q̄libz vili p̄cio venale p̄bet. **M**ā
ximū v̄tigī scel⁹ aniam i tāta sublimitate cre-
atā. i. ad di imaginē formata rāto p̄cio. i. s̄ogni-
ne ch̄i redēptā ad rāta gl̄ia orditā p̄ tā vili p̄
cio vendere. **H**ic Eccl. x. d. Ataro n̄ib⁹ ē scelē-
st⁹ h̄z em̄ aniam suā venalē. Ex q̄ māifeste ap-
pare q̄ uar⁹ aut evl̄ur⁹ p̄ pauc⁹ denarij⁹ se p̄-
cipior⁹ i infernālē voraginē oim scelerē z flan-
gitor⁹ nisi forte aliq̄ mūdano tioze refrenaret.
Terciū opprobriū vīce ei⁹ ē famīlia; ita em̄ i
famē reddit hoīemystre scel⁹; q̄ nll̄'s nisi oīno

effides. i. sine fidelitate eā aut̄ dīat p̄blicē exer̄
cere. bi qđē s̄ illi de qb̄ Proi. ij. Salomo oīt.
Qui reliquī iter recrū t̄ ambulat p̄ vias rēne,
brosas; q̄ letat̄ cū malefecerint et exultat̄ in rebo
pessimis; q̄ vii puerse et infames gress̄ coz.
Tertia p̄uicas vſure ē: Illaqueatio diaboli
Tantā cī prāte dño p̄mittente diabol⁹ suscipit
supysurarios q̄ diabolo opance vſurari? p̄mo
se illaqac̄. sedo se irrīcar; tr̄io p̄sūptuo se sperac̄. Illaque
Pro se illaqac̄. Un̄ Job. xviiij. Balach d̄ cupi tuo diabolo
do loqns ait. Immisit̄ t̄ recte pedes suos: t̄ i ma li
cul ei ambulat. vicez diaboli. t̄ seq̄. tenebit̄ plā
ta ei vlaquo. Plāta cī extremitatē vice auari vo

car. q̄nto ei cupid⁹ fini vite sue p̄pnq̄r fit: ron
to maioru cupidic iārdescit. hic Hiero. air. Lū
alia vicia senescit: sola auaricia iuuenscit. Jō
de apls. s. Tīm. vj. Qui volūt diuites fieri iči/
duc ī tēcatoež i laqueū diaboli. p̄fca q̄nto bō
in auaricia senior fit: rato difficult⁹ ab ea se sol
vit. H̄c do auar. v̄s ysurari⁹ se ieritac. Lū
et auis volād i rere ecederit: tāco apl⁹ se ierit
cat: q̄nto magis exerceat p̄cedit. sic ysurario se
pe reigit: q̄ dū p̄ aliquid t̄ps vt dīcte ysur⁹ vacat
ſredit: et demū ab eis cessare. of die mēse: rāno
apl⁹ se regit ieritacū: aręz a p̄posito cessādi ab
ysur⁹ apl⁹ elōgāt. Hic puer. v. dī. Iniquitatis
sue capiūt i p̄iūr funib⁹ pcōp⁹ iſtri. Et Hiero. l.
ad aiaz ysurari⁹ a diabolo capeā dēm ē. Illaqa
ui ter capra es babylō: et nesciebas. L̄terio p̄
ſup̄tuose ſqat: q̄ credit ſe penitentia fine et iſti
cuere aliea. h̄z i grāt miser q̄ dñs M̄at. vij. air.
Qui h̄z dab̄t ei rabūdabit̄: q̄ at n̄ h̄z id q̄b̄ h̄z. l.
videt h̄z et auferit ab eo. H̄z nepe ille theſau
rū magnū q̄ t̄ps ei xcessū ytruo expedīt. et iōo
ml̄ta merita cumlauit. Et huic dab̄t. l. i fine vi
te ſue t̄ps et ſe meli⁹ diſponēdi et ppandi. Uſi
tūc i maiori gra abūdabit̄: q̄ at n̄ h̄z. l. i peerito
xpermerita cumlaata: q̄ ſp male virxit. id q̄b̄ v̄ſ
dēf h̄z. l. p̄nīc t̄ps: in fine auferit ab eo. l. i uſto
iudicio dī. eo coq̄ i illo p̄ſup̄tuose ſſilus ē. Illud
euēſſe dī cuiād ysurario q̄ in p̄ico moreſ alta
voce clamauit. O p̄nia ybi es? q̄ dīcto emisit
sp̄m. vt ſic ex ei⁹ v̄bo ap̄re clareſceri: q̄ q̄n illaz
repire poſeat n̄ q̄ſtūt merito eā repire n̄ poſſet
ciu velle: eo q̄ n̄ obico mō velle. Un̄ dclib⁹
Job. air. vi. Inuolue ſe ſemite gressu cor: abū
labit̄ in vanū et pibū. Et iſez d̄ elī ysurario i ex
terris agerū. xvij. air. Arribabūt gress⁹ v̄tus ei⁹
et p̄cipitabite eū ſſiliū ſuū: q̄d fuit ſpare p̄ſup̄tu
ole in fine vite. et ſic merito t̄ps ei auferit ſuū q̄
vēdit alienū. L̄tigat ei illi ſic rapaci auti: q̄ ab
aucupe hincide pmittit ad uoladore ad p̄dā. q̄ ca
p̄ra ad p̄icā alligat ybi ei minis mifrat past?
quē cupit ſue cepit. Sic dum ysurari⁹ vitu a
diabolo ducit ad p̄dā: l̄z i fine ligabit p̄pedib⁹
gebēnc: ybi n̄ tm q̄ n̄ ſariabiſ ſcupit: v̄ez etiā
er d̄ Job. xx. diuitias q̄s duozauit euomer: ec
et v̄tre ei⁹ extrahet eas ob. l. p̄ d̄mōea iſfernales
L̄tūc circa ſcīa p̄re ſcīa ſuū vleme tres p̄uica
eys ysurari⁹ q̄ ponuit aiam i exremo p̄iculo dāna
lōia crēne: et ſic p̄fſimē ſuū ceteras: v̄ez

Relatio erit hic pellitur int̄ ceteras: vix
Usurari Lerecito dānatiōis **P**rima q̄ pūitas ē
us certi⁹ Impenitētis malū circitudo dānatiōis
ficiat⁹ et Horribilitas mortis **D**iro nempe mō inē
na dāna alia scelerā p̄tiorē certificat⁹ usurari⁹ p̄ usurari⁹
tione sua eccl̄a dānatiōe. Nā tria ad b̄ bz testionia cre-
dibilis facia nimis; vt in ore duoz v̄l trū ster-
b̄ vīcas v̄bū. Primi⁹ testionis sūt euāgelia.
Sedz p̄ulegia. Tertiū māifesta indicia. **P**ri-
mū testionis s̄t euāgelia hīcide. vñ Lu. vi. ait
dñs. Eadē q̄ppe mēsura q̄ mēsi fue. reme. vob.
Lū ei usurari⁹ sic p̄z ex p̄cedētib⁹ n̄ derallid
nisi recipiat ap̄li⁹: ex b̄ q̄ppe certificat semerip̄z
de dānatiōe eccl̄a. q̄ si velle acqrere padisuz a

tusto iudicē q̄ p̄ceptā sc̄tituit legēn̄ dabit ei n̄
si deo aliqd̄ ap̄l̄o & meli⁹ padiso. s̄z q̄ b̄ nunq̄
posit h̄c. necatio sc̄q̄ q̄ nūq̄ obtinere poterit
gl̄az semp̄tā. **S**coz restitutiū s̄t p̄ulegia
& autētīca iſtrumēta. nullū eq̄dē crīmē ē q̄d̄ rā
pacēt̄ deferat l̄ras cīne moris sic fac̄ vſura.
Nā i q̄libz iſtrumēt̄ p̄tcl̄a libroy. i q̄b̄ h̄c⁹
vſurah̄ scribūf̄ p̄tcl̄are p̄ulegūf̄ vſurah̄bz
q̄d̄ obligeat eū ad ſupplicia ſemp̄tā. Ex q̄ pat̄
q̄ de b̄ tōe p̄ulegia bz̄ q̄t vſurah̄ h̄c⁹ vſurah̄
rio ſec̄; p̄p̄ b̄ mlt̄u certificar̄ ē de dānatōde eē
na. Uez̄ si reſtituat aliena abradif̄ & caſſant̄
p̄ulegia ſup̄dicta: nee credif̄ eis. ſic ē nee crez̄
di caſſato libro & abraſia ſeu inciſis char̄: i uſ
dici ſcelari. **T**ertiū restitutiū ſit māifesta
idicia: & inf̄ alta vnu potiſſimū ē q̄z i vſurario
h̄c̄u fit fenerator̄ ſſoci⁹ demōis ifernali. Und̄
zſuerū ē q̄ q̄n̄ mercator fac̄ foꝝ eū vēdīcio: ear
raſq̄ ſoluit d̄ re empera. & ſupuenies ali⁹ appoſ
nei vnu denariō: dicēs i hac mercātia p̄iceps
elle volo: illc annuat̄: tūc fac̄ ſe ſoc̄ i luſro
paris & dāno: ſi ſtigere bz̄ vſurario & demoni
iſernali. nā inē iusta luſro fenerator̄ appoit̄ di
abol̄ aliqd̄ ip̄e acq̄ſitū & de ſe eē ſociū ſuſ ſrē
q̄b̄ h̄c̄ i alia mercātio. **H**oc p̄bat Gre. p̄ c̄epit̄ **E**xemplū
in li. dialo. dices. q̄ qdā b̄ p̄duces magnā baſ
bebat pecunie ſumā līcere acq̄ſitā: ita quā ap̄
poſuit duos dñarios q̄b̄ fenore adēpt̄ erat et
tōa illā pecunia locauit i arca. cūq̄ altera die
ap̄iret arca reple diabolū ſup̄ dñarios ſedēt̄. q̄
phibuit ei ne ſtigere eos niſi eos expēder̄ cū
p̄ſenſu ſuo. eo q̄ ſoc̄ ſil̄ effēt̄ i pecunia illa. Ex
hi p̄z q̄ māifestu indiciu ſit feneratores elle
dānatōs niſi reſtituāt̄: eo q̄ p̄nt̄ vita ſe ſoc̄
dñonu ita erūt i alia ſociū cōmētōz. Ex hac ſo
cta ſocietate itat̄ ſu ſociū diabolo ſfederaſ vſurah̄
ri⁹ tāctiq̄ i dñonē trāſformat̄ q̄ qdāmō iduē
ſiliuſitudinē. nā ſic diabol⁹ peti numū q̄ ſe liſ
benē ſb̄ ſpc lucri muſuac p̄cōr̄niuſ ſp̄ p̄niām
ſi reſtitueſt̄ vſerel; ve demū illi⁹ corſ⁹ & aiaſ lu
crari poſſit. ſic & vſurah̄ datuſ muſu ſibi reſt̄
ui nolleſ ve poſſet tōa ſubam paupis duoroz
re. Jo d̄ t̄li cupido d̄ Job. xx. Juſ ſlērūdineſ
aduētōnū luſz ſic & luſtēbieſ qm̄ ſfrigēs nu
davit paupis domū. rapuit & n̄ edifi. ea. nee ē
ſatiat̄ venē ei⁹. & cū būter̄ q̄b̄ cupiebat poſſi
dere n̄ poenit̄. q̄. ſ. v̄l̄ rapieſ ei⁹ in vita. aut ſalē
relinq̄ illd̄ i morte. **S**coa p̄uitas ē ipenitēs **L**
malū. Pro q̄ noſādū q̄ triplex ca ē q̄t vſurah̄ vſurah̄
ri⁹ raro & cū q̄ndī diſſiſt̄ ad p̄niām verō reſuſ ſo
duci p̄. vīz ſindispoſitio: diuatio & obſtaculo. mter ex ē
bi ſuſ tres grad⁹ ad deſcēt̄ dānatōs eēt̄. placi ca.
Pria qdē ca ē idispoſitio. idispoſit̄ ē vſurah̄ & idem d̄
peſtere. nā aut ē. pdig⁹ aut auar⁹. Si. pdig⁹ auar⁹
bz̄ vñ reddat. ſi auar⁹ reddere n̄ vult. p̄closi
ſi ē ſc̄tio nolle q̄ ſi n̄ poſſe reſtituere aliae;
ſi illd̄ ex malicie; b̄ vo q̄ ipoſetia: ſi cū culpa
mixta originē bz̄. dēiq̄ ad ipoſſibile ſo nō reneſ.
ſi iam̄ e acio quā excludit ſopia ſbitoſ. ve i
olim. ex d̄ reſtiſ. ſuo. Auar⁹ cī rarifſime niſi in
noſe articulo ſatisfacere vult. ſilis illi vſculo

De prauitatibus vſure

et se i. q. pueri ðnarios ponue cù sá cupido nñ
mi iccepit eis bladirta qvase nisi frágat extrabi
munt pñc. sic vñurari⁹ n̄ fñsticte nisi i more, ar
ticio qñ ðnarios illos feci ferre n̄ pç. ve ñfiscet
ill. Eccl. xix. scptu. Nlri qñ iñtencioné. i. ex
genio hois adiuñeret n̄ nñ pñblicu effici erñc
fenz pñsticte molestia bis q sñ adiuñeret: do
neccipiat oscular man⁹ datis i. pñmissio bñ
bñliat voce suaz i cpe redditiois postulabile re
pus z loqz vba redij z murmuratiois z rps cau
sabit. q. d. ratoz rato rpe carui pecunia mea zç, z
seqz ibide. Si át poruerite redder adiñsibet. q.
d. fua diutu: expccrabo i finem rñmaloz fructu
vñurare bñat. z itez seqz. Solidi vñf fñdder dñm
diu z coputabiz ill. qñ iñtencioné. q át vñurario
pdigo reqrant ad h. q eñ reddae excusatua
ipossibilitas: pñ alibi sñ d alhts q fñsticte cenc
tio. qñ iñtencioné. qñ iñtencioné. qñ iñtencioné.

In
icio

D
四

四

stolop: neq; i diebo marterz z confessio seu agnitu
i die scotz ageloz. ilup n eximit a lucro vslis
i die oiz scotz. Merito g n solu a do yceptia
a b. & gi: ac agel vniuersit z oimltieudine beoz: u
sto di iudicio vltio sine vice ita breling meret
q; nec deli beat g re donatorum: aliquem iuueniat
bem g re a do iperatorum: seu ec p illo supplicato
re. vn Michae. iij. d tib septu e. Absc odit dñs
facie sua ab eis i die illo. s. exercio sic neq; egere i
adiuentioib suis. Scdo accidit eis b rœ d spaq
tios. L u ci felix ap a do z tota celesti curia
dreliez e: facile c dmobi c u baratz d spacto
piceat: qd qd librate eis zcessa ope cplere:
ondereis imltieudin secelez suoz z oblitia ee
illu miscedia: d siic d Job. xxiiij. Oblituscat ih
liu miscedia. Et iep. code. c. Auferet. s. ab eo co
ois vice fiducia veie: g re z glie. Un z ipe i tli d
spatiorie vltia dreliez ait illu Job. v. Despani
neq; vltia iuviua. s. n i viua corpali n spua
li nec etinali. ¶ Exemplu d h refert s. Bef. i trac.
d scribo: qd vslurario: qd du nocke qd p spile
did a cen dormiret i lecto cu vxore sua: stibio
expfgeat: exiluit de lecto: cu at ab uxore sua v
qd hiez interrogare: ait. Mō rape fui an iudi si
ciu di. vbi tota mirabilia si posita z me: q; n li
sciu nec potui rnter: cuq; fueri diu ad pniam v
expectare: n bucusq; volui diuina picepi: z ispi

D
Usurari
us ven
dus eis

276

Cancer
Sue P.

Tarribat creaturā ad ultionē ūmicoꝝ. A q̄ cre
mēdo iudicio misericordiſ nos eripiāt chis zc.
De acceptōe mūer, ex auaricia.

De acceptōe mūez ex auaricia.

Sermo. CXXVII.

¶ **W**nera excecat
prudēces; et subuertit vba iustor.
Eco. xxiij. **I**n pcedētibz f. plz au-
dit. d pcrō auaricie q̄ eradicat oīm maloz fm
aplin. i. Tīm. vij. Et d filiaibz ei⁹ ser. ciij. cui ēt
cōpari possit auarit⁹: ser. cxvij. Et cādē d m̄lepli
et vſura palliata et apea, q̄ ēt ex vſura mala pue-
niāt. Nūc i pñcti fmōe diceat intēdo d auaricia
et q̄ iuera sibi oblata recipiūt. et p h exēcati
sepi⁹ subuertit iustū iudicū. vñ qd iustū ē nō eo-
mō ve dberer, psequit⁹. de qbo d̄ i tbe. **N**ūera
exēc. pru. r̄c. vbi s. **P**ro ḡra Aue ma. **N**ūera
exēc. pru. vbi s. **C**ur sup̄dicta ser. iiii. **S**ee f.
xx. 7. xxi. dixit d aduocati qntū peccat: et i acce-
ptiōe mūc⁹ iusta. ser. xxi. **S**. **N**ūc i pñcti f. dix
cere intēdo gnrl̄ q̄ mala sequunt⁹ ex acceptiōe
mūnjer. **P**ro q̄ ē norādū fm Uln̄c. i sp̄c. mož.
li. iiii. pcc. viij. dix. xij. mūniera accepta imoderat
te sex mala faciūt. vies

四

Exeçat oculos mentis
Amitere faciūt p̄dīcōz libertatis
Faciūt hoiez pdere dinaz retributō
Peruertit affectionē bonitatis
Subuerit executōz equeas
Faciūt hoiez scurrere etnā dānatōz.

Muera
imucane
iudiciu3
t6nis

Misera
immaculata
iudiciorum
bonis

¶ **Vnera excecat**
prudēces; et subvertit uba iustorū.
Exo. xxiiij. In pcedētibz f. plz au-
dit. d̄ p̄cō avaricie q̄ ē radix oīm maloz fm
ap̄lī. i. T̄m. vi. Et d̄ filiabz c̄ ser. cix. cui ēē
cōgari possit avar? ser. cxvij. Et rādē d̄ m̄leipli
et vſura palliata z apea, q̄ ēt ex vſura mala pte-
niat. Nūc i pñtī fmōe d̄cere itēdō avaricia
ezp q̄ iūcta sibi oblata accipiūt. et p b̄ excecati
sepi subvertit iustū indicū. v. qd̄ iustū ē nō eo
mō ve d̄berēt psequit. de qbd̄ d̄r i tbe. Nūera
exce. pru. t̄c. vbi s. Pro ḡa Ave ma. Nūera
exce. pru. vbi s. Qu sup̄dicat ser. iiii. S. et f.
xx. t. exs. dixi d̄ aduocat q̄nēt peccāt et i accep-
tiōne mūez iusta. ser. xij. S. Nūc i pñtī f. d̄lī
cere itēdō gnāl'r q̄ mala sequunt et acceptio
mūez. Pro q̄norādū fm̄ Uinc̄ sp̄c. moz.
li. iiii. pcc. vii. dis. xij. munera accepta imoderat
te sex mala faciūt. vic̄
Excecat oculos mentis
Amittere faciūt p̄ditiōez libertatis
Faciūt hoiez pdere dinaz retributōez
Peruertit affectione bonitaz
Subvertit execrōez egeat
Faciūt hoiez icurrere cēnā dānateōez.

Sup̄to h̄z ḥ eos d̄ corruptōe siue cecitate aue ex
cecatoe. q̄t fm̄ Hiero. siē matrōa n̄ ē casta q̄ cū
rogat mūera accipie; ita nec iudex munuscula
accipies a corrupcioe iniūis iudicat. Audiā d̄
b̄ tñm q̄ scribit Uin. vbi s̄. Aduocat̄ q̄dā cāz **E**xempla
cuiusdā paup̄is assumēs i iudicio d̄fendēdā **E**xempla
q̄ndā militē illū iūste vexant̄: exco gicat̄ cē
sc̄p̄it rōnes p̄ cā paup̄is q̄ sibi valde valide vi
debāt. Uides at miles iūstā cām bñs z debilē
aduocatū se ee i pielo 2fusiois rogauit p̄dictū
aduocatū vt p̄ ipo aduocat̄ siue stare veller. q̄
cātū facin̄ abborat̄: et oblatā a militē pecūia
fūscat̄: miles cypbū argētū clā dimisit i cī ca
mera. illo penit̄ i grāte. quē iūctū i sp̄ciēs eius
q̄ p̄cio z pulchritudine allect̄ i maḡ fuit aleca
tiōe posse? vez̄ reciere obteret v̄l fmitice illū cy
phū: incerti en diligēt̄ inq̄res an aliq̄s rōes p̄ cā
milit̄ iūniret̄: p̄les leges z rōnes p̄ militē iue
nit q̄ p̄o p̄ paupe iūt̄sset̄: q̄ efficaces valde z
q̄si irrefragabiles videbāt̄. q̄ viso rediēs ad cor
sūi: z aduces se cupiditate cecatū: atq̄ i se esse
subūtū adicū rōis: donū z dantē excrās/ do
nū cū festinatōe fm̄isit. Utinā tales aduocat̄
p̄les eent̄ q̄ paup̄ez iūstas cās d̄fēsarēt̄. **S**e **B**
cūdo ex acceptōe mūez pūct̄ affectio boicat̄. Affectio
ml̄tināq̄ p̄ accepta mūera laudat̄ illos q̄s p̄ bonitatis
vitupar̄ solebat̄/ sustinet̄ z excusat̄. illos q̄s q̄s querit̄
p̄ amabat̄ z iudicabat̄ amādos p̄sequit̄ z nez ex accep
tōe eis adūsan̄. Sic iudas amore pecūie dn̄z p̄tōe mu
sūi yedidit z oscō tradidit. Sic custodes dn̄i nez

¶ Epulione muerito corripel vitare occulta rae
ruez falsitate restitutio dixerit. Sic Dalida v
cor Sôonis muerito allegra pdidit et tradidit
philiestis sâsonem. Judicij. xvi. Sic et hî i histoy
ria Karoli magni q vnus ex pncipibz Frâcorz
corrupe p muerita regu saracenoqz eis vediuit
p. xx. saumariis onerat auro et argento et palliis
et exercitu chianoz: qm tñ ad ultimū suicid
pdidit eis qmto eqs p qmto elimate distra
vitâ et oem subaz pdidit. ¶ Tertio ex acce
rorie muerit amittere dicio librat q maria et no librateis
ollissima res e. p muerita nãqz obligat accipies amittere
ad aliquid dâti. et muerita stupra ligat ad o. q acci
pites qmto futeute fdigis 2 feret: vi ei fure reuereret
qz exhibet: ecclia v'l maiora 2 ferre: labozat: nos
sociari: v'l apd magnos infedere teneat: et seq
pz n audeat reculare: etiâsi iusta sit cā dâtis.
amittere est liberas loqndit: dicat dicit: restitutio
nâ illi: corripedit v'l libe arguedi. pp qd dicit
Eccl. xx. Exenia et do. exce. occ. iud. et qm muer
re et. vñz s. B. pp hec et s'il'a pl'es no libratez
amitteretur: ne fuos efficeret: muerita fuisauit
et Abraam reus a cede qmto regu fuisauit mu
eria qm sibi obtulit rex soddelz optie meruisse: Exempla
vz Ben. xiiij. Sic samuel. i. Reg. xij. Loqmi i
de me co. do. et co. chzo ei' vñz bou'e cuiusqz
ut asinu'e tu. si que. ca. s'il' zop. ali. si d'ma. cuius
z mu. ac. Sic Helis postqz mdauerat Nas
mâ a lep ei' muerita fuisauit. et Hiest q' acce
p' maledicendo lep dñanauit. iiiij. Re. v. ¶ Reg
ert b. Ber. ad Euge. q' martin' psbr cardinal' le Exemplu

ρ₂